

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Jaroslava Vlašína v právní věci žalobkyně: **JUDr. J. J.**, zast. Mgr. Dagmar Dřimalovou, advokátkou, se sídlem Praha 6, Muchova 9/223, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 31. 10. 2006, č. j. 12 Ca 61/2005 - 44,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Zástupkyni žalobkyně Mgr. Dagmar Dřimalové, advokátce, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování ve výši 2400 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Městský soud v Praze usnesením ze dne 31. 10. 2006, č. j. 12 Ca 21/2005 - 44, neustanovil žalobkyni zástupce pro řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 5. 2005, č. j. OSZ-19-30/SE-Dv-2005. V odůvodnění soud uvedl, že žalobkyně má právnické vzdělání a je schopna své zájmy v tomto řízení hájit sama. Tato skutečnost je zřejmá i z podání žalobkyní učiněných. V řízení před krajským soudem není třeba být povinně zastoupen advokátem, proto se soudu jeví jako nadbytečné, aby byl žalobkyni pro toto řízení ustanoven advokát.

Proti tomuto usnesení podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včas kasační stížnost, v níž namítala, že ustanovení advokáta se jí nejeví nadbytečným, neboť žalovaný pokračuje v její likvidaci, když již po dobu dvou let je stěžovatelce vypláceno pouze sociální

minimum, byť byly prokázány nezákonné postupy žalovaného. Důvodem pro ustanovení zástupce je tedy moc a síla žalovaného, dále úzká specializace stěžovatelky na přípravné řízení (oblast trestního práva), nikoli práva správního, kde stěžovatelka musí svá podání konzultovat. Stěžovatelka má bez jedné zkoušky absolvováno 6 semestrů Právnické fakulty Univerzity Karlovy, ale ukončené vzdělání má na Vysoké škole Sboru národní bezpečnosti, což nepatří mezi vysokoškolské právnické vzdělání, které je vyžadováno k výkonu advokacie. Stěžovatelka uzavřela, že za vším stojí její bývalý manžel, a navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil.

Podáním ze dne 27. 1. 2007 stěžovatelka požádala o ustanovení advokáta pro řízení o kasační stížnosti. Usnesením ze dne 5. 4. 2007, č. j. 12 Ca 61/2005 - 70, Městský soud v Praze ustanovil zástupkyní stěžovatelky pro řízení o kasační stížnosti Mgr. Dagmar Dřímálovou, advokátku.

Dne 21. 5. 2007 byla věc předložena Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila ve své kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že stěžovatelka spatřuje důvod jejího podání v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., podle kterého lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné právní posouzení spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Kasační stížnost není důvodná.

Podle § 35 odst. 8 první věta s. ř. s. navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát; hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování osoby uvedené v odstavci 2 platí v takovém případě stát.

Z citovaného ustanovení vyplývají dvě základní podmínky, při jejichž současném splnění může být navrhovateli na jeho žádost zástupce ustanoven. Navrhovatel musí jednak splňovat podmínky pro osvobození od soudních poplatků a současně musí být ustanovení zástupce potřeba k ochraně práv navrhovatele.

První z uvedených podmínek považoval Městský soud v Praze za splněnou, což potvrzuje jeho usnesení ze dne 11. 11. 2005, č. j. 12 Ca 61/2005 - 26, jímž přiznal stěžovatelce osvobození od soudních poplatků v plném rozsahu. Předmětem posouzení tak zůstává toliko právní otázka, zda je ustanovení zástupce pro řízení o žalobě potřeba k ochraně práv stěžovatelky.

Advokát bude ustanoven zástupcem účastníka k ochraně jeho zájmů tehdy, jde-li o věc po stránce skutkové nebo právní složitou a jestliže potřeba ochrany práv účastníka v soudním řízení vyjde najevo, např. z nekvalifikovaných podání účastníka, jímž se na soud obrací apod.

Vzhledem k tomu, že největší nároky po odborné stránce klade na účastníka řízení formulování samotného návrhu (žaloby), navíc v poměrně krátkém časovém úseku, je právě obsahová a formální úroveň sepsané žaloby kritériem pro závěr soudu o potřebě ochrany práv účastníka. V projednávané věci lze souhlasit s Městským soudem v Praze, že z podání učiněných stěžovatelkou je zřejmé, že je schopna své zájmy v tomto řízení hájit sama.

Stěžovatelka svými vlastními úkony učinila vše, co mohla podle právních předpisů k ochraně svých práv učinit, když se dostatečně kvalifikovaným způsobem obrátila na soud a v řízení před tímto soudem není právní zastoupení povinné.

Právníké vzdělání stěžovatelky, byť se nejedná o vysokoškolské právníké vzdělání vyžadované pro výkon advokacie, lze považovat spíše za výhodu stěžovatelky, nikoli za důvod pro to, aby jí byl ustanoven advokát.

Skutečnost, že stěžovatelka svá podání konzultovala, není nijak neobvyklá ani v samotné advokacii, neboť žádný člověk nemůže být odborníkem na všechny oblasti práva. Opačný závěr by pak nutně vedl k tomu, že by soudy (při splnění podmínek pro osvobození od soudních poplatků) musely ustanovit advokáta zástupcem žalobce též v případech, že je žalobcem advokát, jež se ovšem nezabývá správním právem. Tato úvaha se Nejvyššímu správnímu soudu jeví nesprávnou.

Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu *především formální a obsahová úroveň žaloby (ve věci, která není po stránce skutkové a právní složitá) je kritériem pro úvahu soudu o potřebě ochrany zájmů žalobkyně při rozhodování o jejím návrhu na ustanovení advokáta; obsahuje-li žaloba veškeré náležitosti (je sepsána perfektně) a žalobkyně neuvede jediný důvod, jímž by svou způsobilost hájit si sama své zájmy před soudem zpochybnila, soud žádost jako nedůvodnou zamítne, aniž by se musel zabývat splněním další podmínky ustanovení § 35 odst. 7 s. ř. s., tj. splněním předpokladů pro osvobození od soudních poplatků* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2004, č. j. 4 As 21/2004 - 64, www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud uzavírá, že na základě obsahu podání stěžovatelky a vzhledem k jejímu vzdělání dospěl k závěru, že stěžovatelka je schopna své zájmy účinně hájit sama, a proto ustanovení advokáta zástupcem stěžovatelky pro řízení o žalobě není třeba k ochraně jejích práv.

Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, nezjistil namítanou nezákonnost napadeného rozhodnutí, a proto mu nezbylo než kasační stížnost proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 31. 10. 2006, č. j. 12 Ca 61/2005 - 44, podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítnout.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 téhož zákona. Protože žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné náklady jemu vzniklé ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť stěžovatelka s podanou kasační stížností úspěch neměla.

Odměna soudem ustanovené zástupkyni stěžovatelky Mgr. Dagmar Dřimalové, advokátce, byla stanovena za jeden úkon právní služby ve výši 2100 Kč podle § 9 odst. 3

písm. f) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů (převzetí a příprava zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. b) této vyhlášky) a režijní paušál podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky ve výši 300 Kč za každý úkon. Nejvyšší správní soud nepřiznal odměnu za nahlížení do spisu, neboť tímto postupem zástupkyně stěžovatelky pouze nahradila první poradou s klientkou, která je součástí úkonu, za nějž jí odměna přiznána byla. Zástupkyni stěžovatelky bude vyplacena částka ve výši 2400 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. listopadu 2007

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu